

PiNOKYO

Carlo Collodi

1. Baskı: Beyaz Balina Yayınları, 2021

DÜNYA ÇOCUK KLASİKLERİ

PİNOKYO

Carlo Collodi

Özgün adı: Pinocchio

ISBN: ??????????????

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 49238

MATBAA SERTİFİKA NO: 19039

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay

Editör: Nermin Baltacı

Çeviren: Ramazan Toktay

Kapak ve iç tasarım: Kübra Yeşilyurt

EKOSAN MATBAACILIK

Maltepe Mah. Hastaneyolu Sok. No: 1 (Tara Tarım Binası)

Zeytinburnu - İstanbul

Cilt: My Matbaacılık, İstanbul

Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi No: 14 D: 1

Zeytinburnu / İstanbul

Tel: 0212 544 41 41 - 544 66 68 - 544 66 69 Faks: 0212 544 66 70

info@beyazbalina.com.tr

DÜNYA ÇOCUK KLASİKLERİ

PİNOKYO

Carlo Collodi

CARLO COLLODI (1826-1890)

İtalyan gazeteci ve yazar, Carlo Lorenzini yoksul bir ailenin çocuğu olarak Floransa'da dünyaya geldi. Gençliğinde ilahiyat okulunda okudu ama sonra gazeteciliğe başladı.

Ünlü takma adı Collodi, annesinin doğduğu yerin adıdır. Başlangıçta bu adı 1848'de kendi kurduğu mizah dergisi Il Lampione'deki (Sokak Lambası) yazılarını imzalamak için kullandı. Dergi kurulduktan birkaç ay sonra kapatıldı ama Collodi yılmayarak 1853'te La Scaramuccia (Didişme) adlı yeni bir dergi kurdu. 1861'de gazeteciliği bırakarak şehri Floransa'ya geri döndü ve resmî görevler üstlendi.

Edebiyat çalışmalarına hiç ara vermemiş olmasına karşın 1875'e kadar dikkat çekici bir başarı sağlayamadı. 1875'te, Floransalı bir yayınevi için Perrault'nun masallarını İtalyancaya çevirdi. Bu çeviri çalışması, çocuk edebiyatının büyüğü dünyasını daha yakından tanımasını sağladı ve onu derinden etkiledi. Perrault çevirileriyle başlayan çalışmalarının doruk noktası Pinokyo oldu.

1

Antonio Usta yaşlı bir marangozdu. Küçük ve sevimli dükkânında bütün gün çalışır, geceleri dükkânın arka tarafındaki ufak bölmede yatardı. Burnunun ucu kırmızı ve yuvarlak olduğu için Antonio Usta'ya herkes "Kiraz Dede" derdi. Antonio Usta günlerdir bir odun parçası ile masanın son ayağını tamamlamayı düşünüyordu. Dükkânın bir köşesine atılmış bir çam kütüğü bulduğunda çok sevindi. Bu tam istediği gibi bir parçaydı. Çam kütüğünü tezgâha dayadı, kalın gözlüklerini taktı ve eline keserini aldı.

Henüz keserini bir-iki kez sallamıştı ki derinden gelen, incecik bir ses duydu:

“Ay! Ay! Dur vurma, canımı acıtıyorsun!”

Antonio Usta çevresine şaşkın şaşkın bakıp, “Dükkânımda kim var?” diye düşündü. Oysa dükkânda kendisinden başka kimse yoktu. Eğilip tezgâhın altına baktı, dolabı yokladı. Kimsecikler yoktu. Sonra, “Acaba biri kapıdan mı seslendi?” diye düşünerek kapıyı açtı. Dışarıya baktı. Orada da kimsecikler yoktu. Doğrusu çok şaşırmıştı. Kendi kendine gülerek, “Artık iyice yaşlandım galiba...” diye mırıldandı. “Hiç yoktan sesler işitiyorum. Oysaki etrafta hiç kimse yok. Neyse, işime bakayım...”

Tekrar çalışmak amacıyla keseri kaldırdı ve kütüğe vurur vurmaz o incecik, yalvaran sesi duydu: “Of! Canım çok acıyor. Ne olur vurma!”

Yaşlı marangoz kalakaldı. Çok korkmuştu. Kütüğe bakarak, “Ses buradan geldi,” dedi kendi kendine. “Ama nasıl olur? Kütük konuşur mu?”

Şaşkınlıktan nefesi kesildi, yüzü bembeyaz oldu. Bir süre elinden keseri bırakıp tezgâhın önüne oturmak zorunda kaldı.

Bunca yıl yaşamış, elinden o kadar çok kütük, kereste, odun, tahta geçmişti ki sayısını Allah bilir. Fakat işte ilk kez böyle, insan gibi konuşan bir kütükle karşılaşılıyordu.

O böyle şaşkın bir hâlde düşünüp dururken dükkânın kapısı gıcırdayarak açıldı. Gelen komşusu Geppetto Baba idi. O da bir marangoz ustasıydı. Onu öyle tezgâhın önünde yerde oturur görünce çok şaşırdı. “Merhaba Antonio,” dedi. “Yerde ne yapıyorsun öyle?”

“Ne yapacağım?” diye karşılık verdi Antonio Usta. “Karıncalara matematik öğretiyorum.”

“İyi yapıyorsun,” dedi Geppetto. Oturduğu yerden doğrulan Antonio Usta, “Hayırdır. Bir şey mi isteyecektin?” diye sordu. “Bu sabah aklıma bir şey geldi, biliyor musun?”

“Sen söylemezsen nereden bileyim?”

“Ağaçtan bir kukla yapmak istiyorum, tabii uygun bir kütük bulursam. Öyle bir kukla yapmak istiyorum ki kimse onunla yarışmasın. İşte bu nedenle sana uğradım. Belki sende kukla yapmaya elverişli bir ağaç vardır.

Antonio Usta daha bir şey diyemeden yine o incecik ses duyuldu: “Bravo sarı fare!” Geppetto’nun yüzü öfkeden kıpkırmızı oldu.

“Niçin benimle alay ediyorsun?” dedi ters ters.

“Kim seninle alay ediyor?”

“Şimdi bana sarı fare dedin ya!”

“Hayır, ben öyle bir şey demedim.”

“Bana bak, beni aptal yerine koyma. Kulaklarım ile duyduğum.”

“Hayır diyorum, ben bir şey söylemedim...”

“Söyledin...”

“Söylemedim...”

Sonunda iş kavgaya dönüştü. İtiş kakış birbirlerine girdiler. Kavganın sonunda Geppetto’nun mısır püskülünden yapılmış perukası Antonio Usta’nın dişleri arasındaydı. Antonio Usta da perukasını Geppetto’ya kaptırmıştı. İkisi de nefes nefese kalmıştı.

Birbirlerine kızgınlıkları uzun sürmezdi. Çabucak barıştılar. İlk barış teklifi Antonio Usta’dan geldi: “Perukamı ver de barışalım.”

Perukalarını birbirlerine verip el sıkıştılar.

Antonio Usta, “Söyle bakalım, ne istiyordun?” dedi.

“Söyledim ya... Kukla yapacağım... Bunun için ağaç arıyorum.”

Antonio Usta sevincini belli etmedi. Konuşarak kendisini korkutan kütükten kurtulmak istiyordu. Onu alıp Geppetto’ya verdi.

Geppetto Baba çok memnundu. Kütüğü beraberinde getirdiği çuvala yerleştirirken, “Sağ ol dostum, çok teşekkür ederim,” dedi. “Bu ağaç gerçekten tam istediğim gibi.”

“Bir şey değil komşu. Aslına bakarsan bu ağaç benim hiçbir işime yaramaz fakat tam senin aradığın gibi olmasına sevindim.”

Bu esnada çuvalın içindeki kütük hareket edip Geppetto Baba’ya öyle bir vurdu ki adamcağız, “Ah!” diye inledi.

Sonra da Antonio Usta’ya dönerek, “Bu da ne demek oluyor?” dedi. “Ne zamandan beri dükkâna gelenleri tepeliyorsun?”

“Ben bir şey yapmadım Geppetto. Yine de özür dilerim senden.”

“Şuna bakın, o yapmamışmış! Peki kim yaptı? Yoksa şu çuvalın içindeki odun parçası mı?”

Antonio Usta ağzını açıp yanıt verecekti ki vazgeçti. Nasıl olsa Geppetto anlattıklarına inanmayacaktı.

Geppetto Usta, öfkeyle çuvalı sırtına vurup dükkândan çıktı. Antonio Usta da Geppetto’nun o kütükten neler çekeceğini düşünerek keyifli keyifli güldü.

2

Yoksul bir insan olan Geppetto Baba, küçük bir odada yaşırdı. Yeterince eşyası yoktu ama ressamlığı sayesinde bu yoksulluk neredeyse hiç belli olmuyordu doğrusu.

Küçük odanın duvarlarından birinde gürül gürül yanmakta olan bir şömine resmi vardı. Resim o kadar canlıydı ki şöminenin üzerinde kaynamakta olan çaydanlık bile ihmal edilmemişti.

Geppetto Baba evine gelir gelmez hemen aletlerinin içinde olduğu torbayı duvardan indirdi. Bunları teker teker masanın üzerine dizdi. Sonra önlüğünü taktı.

Kütüğü kucağına alarak, “Önce buna bir ad koyalım,” diye düşündü. “En iyisi kuklamın adı Pinokyo olsun. Pinokyo adında çok eski bir dostum vardı. Bu ad şüphesiz ona uğur getirir. Pinokyo gerçekten güzel bir ad.”

İşte bu şekilde kendi kendine konuşarak hızla çalışan Geppetto Baba, bir ara dinlenmek amacıyla durdu. Kuklaya dikkatle baktı. Aynı anda yıldırımla vurulmuşa döndü. Gözlerine inanamadı. Çünkü kukla canlı bir çocuk gibi ona bakıyor, hatta gözlerini kırıştırıyordu. Geppetto Baba, kendi kendine cesaret vermek için kuklaya, “O ne biçim bakış öyle?” diye söylendi ama cevap gelmedi. Sonra Geppetto Baba, Pinokyo’ya güzel bir burun yaptı.

Ama o da ne? Burun büyümeye başlamıştı. Büyümüş, büyümüş kocaman bir patlıcan kadar olmuştu. Geppetto Baba öfkeyle, “Ne şımarık şeysin sen,” diye çıkıştı. Sonra da burnu keskiyle